

Izhaja vsako sredo
in petek zjutraj.
Stane za celo leto 15 L
» pol leta 8 »
» četrt leta 4 »
Za inozemstvo
celo leto lir 40.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 74

V Gorici, v petek 28. septembra 1928

Leto XI.

Ne frankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v
naprej. — List izdaje
konsorcijski »Gor. Stra-
žer«. — Tisk Katoliške
tiskarne v Gorici. Ma-
va Piazzetta št. 13.
Uprava in uredništvo.
ulica Mameli št. 3.
St. poš. tek. rač. 11/1147.
Telef. int. št. 30.

Ob stoletnici velikega moža.

10. septembra t. l. je minulo sto let, kar se je rodil Lev Nikolajevič Tolstoj, eden najslavnejših svetovnih pisateljev in najglobljih mislecev. Ves kulturni, zlasti pa slovanški svet se je v tekočem mesecu spominjal njegove stoletnice. Spodobi se, da se tudi naš list oddolži s kratkim člankom spominu tega izrednega moža. Ne bomo se spuščali v podrobnosti njegovega življenja. Tudi ne bomo proslavljali Tolstoj — nesmrtnega književnika in pisatelja. Dotakniti se hočemo samo treh njegovih lastnosti, ki morajo tvoriti podlago vsemu javnemu življenju, če hočemo, da bo isto zdravo in plodno.

Tolstoj je bil velik prijatelj ljudstva. Izšel je iz stare plemenitaške ruske družine. Svojo mladost je preživel v divjem vrvežu in nasladnem razkošju, priboril si je slavo in sijajno mesto v družbi, vendar ni našel miru, njegov plemeniti značaj je trpel. Odrizan je bil od domačnosti in zdravja silne ruske zemlje, odtrgan je bil od globoke duše ruskega človeka. Zato se je vrnil v svojo Jasno Poljano, med svoje kmete-mužike, in postal sam preprost mušik. Ljubezen do zemlje in ljudstva ga je pritegnila in priklenila k sebi in ga ni več izpustila. Odpovedal se je sijaju in je do konca svojih dni živel na domači grudi med svojim ljudstvom.

Šel je še dalje. Ljubezen, ki jo je gojil do svojega ljudstva, ga je silila, da je postal temu ljudstvu tudi učitelj. Ni se sramoval prijeti za težko kmečko delo, ni se obotavljal stopiti v dehteče brazde in voditi

plug. Z živim zgledom je pokazal zaničevanemu ruskemu trpinu, kako pošteno kmečko delo ne oneskača, kako so žuljave roke in znojne kaplje vredne vsega spoštovanja, ker udarjajo temelje narodnemu življenju in blagostanju. Svoje delo je podprl Tolstoj tudi z besedo in je na ta način veliko pripomogel, da se je v ruskem ljudstvu vzbudila močna samozavest, da se je ruski mušik vzdramil iz otrplosti, v katero ga je vkovala nasilna stoletna zgodovina.

Ozka vez, ki je družila Tolstoj z ruskim ljudstvom, z vsem njegovim trpljenjem in nehanjem, ga je nujno privedla do tega, da je spoznal njegovo globoko vernost. Česar ni našel v razkošju slave in velikomestnega trušča, po čemer je zaman hrepenel njegov nemirni duh v vrtincih življenja, to je našel v preproščini ruske ravni in njenega revnega prebivalstva: vero v Krista. In prišlo ga je z neodoljivo silo, vklonilo njegov silni duh in »vrgel se je v naročje Krista,« kakor pravi o njem italijanski katoliški mislec Papini.

Tolstoj ni prišel do cilja, ker ni našel prave Cerkve. Bil pa je mogočni klican k Bogu, kar ga odlikuje med vsemi velikimi duhovi človeštva. Osemdeset let je živel, petdeset let je pisateljeval in trideset let kot apostol oznanjal Kristusa. Bil je velik in ostane velik po svojih delih, toda še večji je bil po svoji silni ljubezni do množice, ki se mu je po Kristovem vzgledu smilila, po svojem plemenitem prizadevanju najti pot do Resnice in jo pokazati tavajočemu človeštvu.

Kaj se godi po svetu?

Ko so 27. avgusta v Parizu podpisali Kelloggovo pogodbo, ki vsaj na videz izključuje vsako vojno v bodočnosti, se je nujno pojavilo vprašanje: čemu nam sedaj tako močne vojske, tako izpopolnjeno orožje in tako številno vojno brodogradnjo? Ali bi ne bilo bolje, da bi denar, ki ga zmečemo za vojaške stroške, porabili za druge, koristnejše stvari? To vprašanje se je vsililo najbrž vsem državam na svetu. Javno pa so ga izrekli samo tisti, ki bi jim razorožitev neposredno koristila, namreč majhne države in Nemčija in Avstrija, ki sta razoroženi že po določenih mirovnih pogodb. Nemčija in Avstrija smeta imeti samo določeno število vojakov (Nemčija 100.000, Avstrija 30.000). Ti vojaki so najemniki-prostovoljci, kajti v Nemčiji in Avstriji ni vojaške obveznosti. Takisto je omejeno število topov in vojnih ladij. Vojnih letal pa obe državi sploh ne smeta graditi. Tako sta ti dve državi dejansko razoroženi.

Na to stanje sta, kot se bravi »Goriške Straže« gotovo spominjalo, opozorila v splošni debati na obnem zboru Zveze narodov nemški državni kancler Müller in avstrijski zvezni kancler dr. Seipel. Odpovrnil jima je francoski zunanji minister Briand v znanem govoru, ki je vzbudil toliko pozornosti. Na obnem zboru pa se govorilo samo na splošno, načelno; podrobno se vse zadeve obravnavajo

v komisijah, ki potem uspehe svojega dela predložijo obnemu zboru. Z vprašanjem razorožitve se bavi ponavadi tretja komisija Zveze narodov.

Razorožitev in varnost.

Pojma razorožitev in varnost sta gotovo v tesni zvezi. Ako država nima vojakov, nima orožja in vojnih sredstev, nastane vprašanje, kako se bo branila, ako jo kdo napade. Vojaštvo in orožje ima država tedaj za samoobrambo. Nekateri seveda ugovarjajo, češ, ako so vse države v istem položaju, ako so vse razorožene, potem se napadalnih vojn ni bati in potem tudi obrambe ni treba.

Razmerje med razorožitvijo in varnostjo je zelo zamotano. Pri tem je treba vpoštovati marsikaj, n. pr. velikost države in število prebivalstva (ako meji velika država na majhno, je zadnja gotovo v nevarnosti, da jo večji nasprotnik v danem slučaju premaga; za povod se pri nestalni človeški naravi ni bati), večja ali manjša bojevitost ljudstva, večja ali manjša kultura, bolj ali manj razvita industrija, prometna sredstva itd. Ne zadržuje torej, ako Zveza narodov določi, naj vsaka država sorazmerno s svojim prebivalstvom in svojimi denarnimi zmoglostmi zniža število vojakov in topov, treba je najti sredstvo, ki bo vsaki državi jamčilo popolno varnost pred napadi, kajti večji in močnejši je vedno ne-

varen svojemu šibkejšemu sosedu. Takega sredstva pa dosedaj še niso našli. Poskušali so s prijateljskimi pogodbami, s pogodbami o razsodiščih, ki bodo razsojale v vseh sporih med državami itd. Tudi Kelloggova pogodba je poskus v tej smeri. Ako se kdo vpraša, ali so take pogodbe res učinkovite, mora po tehtnem preudarku priznati, da so. Šibka stran take politike pa je ta, da so se prijateljske in podobne pogodbe dozaj sklepale le med nekaterimi državami in da so prav te pogodbe, ki bi morale jamčiti za varnost in mir, ustvarile nekatere skupine držav, ki se ne gledajo preveč prijazno. Najsplošnejši značaj ima Kelloggova pogodba, ker so jo podpisale do malega vse države na svetu.

Poleg vseh teh starih in iz zgodovine že znanih stvari pa se je po vojni pojavil nov činitelj v mednarodnem življenju, to je sovjetska Rusija. Rusija je velikanska država, ki šteje 140 milijonov prebivalcev. To državo vlada stranka, ki si je nadela za svojo nalogo, da po vsem svetu prekucne sedanji družabni red. Za doseg tega namena uporablja vsa sredstva. Sovjetska Rusija je ustvarila veliko, dobro urejeno armado in v velikem obsegu organizirala vojno letalstvo. Ruska rdeča armada je velik bavbav za Angleže in Francoze. To je francoski zunanji minister Briand v svojem znanem govoru priznal. Poleg tega Rusija ni vezana po nobenih mednarodnih pogodbah, ako izvzame memo Kelloggovo. Pač pa ima zanesljive zaveznike v Turčiji, Afganistanu itd. Rusija je torej činitelj, katerega je pri razpravah o razorožitvi treba resno vpoštovati.

Vprašanje razorožitve ali zmanjšanje oboroževanja je torej res zapleteno in se ni čuditi, ako se Zveza že od svojega postanka bavi z njim brez vidnega uspeha. Poglejmo, kaj so letošnjo jesen naredili v tem pogledu.

Dva predloga.

Z vprašanjem razorožitve se bavi, kot smo že omenili, tretja komisija Zveze narodov. V tej komisiji se je skoro štirinajst dni vršila debata o tej važni zadevi. Razgovor se je sukal v glavnem okoli dveh predlogov. Prvega je stavil francoski zastopnik Paul Boncour, drugega pa zastopnik Nemčije grof Bernstorff. Oba predloga se strijnjata v tem, da sta razorožitev in varnost tesno zvezani in da je treba sklicati svetovno konferenco, ki bo sklepala o razorožitvi. Razlika med predlogoma pa je v tem, da Boncour pravi, naj se taka konferenca skliče šele takrat, ko bodo odstranjene vse težkoče in bo dano upanje na uspeh. Bernstorff pa zahteva, naj se taka konferenca skliče takoj, že čez par tednov, in naj se vse ovire obravnavajo na konferenci. Boncourjev predlog je očitno zavlačevalen.

V komisiji je zmagalo francosko mnenje in tudi obnem zbor Zveze se je v torek 25. septembra postavil na francosko stališče. Razorožitev se je odmaknila v nejasno bodočnost. Nemški in ogrski zastopnik sta se glasovanja vzdržala.

Francosko-angleški pomorski dogovor.

Angleški zunanji minister Chamberlain je v svojem zadnjem govo-

ru, ki ga je imel pred par meseci v poslanski zbornici, predno je odpotoval v Ameriko se zdraviti, označil svetu, da se je med Francijo in Anglijo sklenil dogovor, s katerim sta obe omenjeni državi določili razmerje francoskega in angleškega vojnega brodogradnjo in menda tudi razmerje stalne vojske na kopnem. To oznanilo je učinkovalo kot bomba, ker je bilo čisto nepričakovano. Vse pomorske velesile, n. pr. Združene države, Italija itd., so zahtevale pojasnila. Vsaka je smatrala, da je dogovor naperjen proti nji. Samo Japonska je dogovor odobraval.

Vsebinsa dogovora je bila dolgo neznana. Časopisje je v obče pisalo, da sta se Francija in Anglija dogovorili, da sme Anglija graditi neomejeno število križark, Francija pa neomejeno število podmornikov, in da lahko Francija poleg tega vzdržuje toliko vojske na kopnem, kolikor je hoče. Rusi so trdili, da ima dogovor tudi tajne določbe glede napada na sovjetsko Rusijo; pozneje pa so svoje trditve preklicali. Predsednik Združenih držav je napovedal, da bo dal graditi 23 križark po 10.000 ton. Pripravil je tudi protestno pismo, ki ga pa še ni odposlal.

Vsebinsa dogovora odkrita.

Pretekli teden pa je ameriški list »New York American« objavil dogovor. S početka so dvomili, ali je objavljeno besedilo pristno, dokler ni francosko zunanje ministrstvo pristnosti potrdilo. Uganka je, kako je pogodba prišla v uredništvo newjorskega lista. Dognali so le to, da jo je izročil neki uradnik francoskega poslaništva v Washingtonu, ne ve se pa, ali je listino prodal ali je delal po naročilu svoje vlade. Položaj se je nekoliko razjasnil.

Vsa ta zadeva nas zanima samo zato, ker je lep dokaz, da diplomati mnogo govorijo o miru in razorožitvi, da pa jim je oboroževanje mnogo bolj pri srcu. Vse lepe besede nič ne pomagajo, ako so dejstva nasprotna.

* * *

Kako je v Jugoslaviji?

V dnevih od 24. do 26. septembra je v Belgradu zboroval glavni odbor radikalne stranke, ki se je bavil z notranjim položajem. Odbor je v svoji resoluciji izrazil željo, naj bi se hrvatsko vprašanje kmalu začelo reševati. Končno je odbor izvolil predsednika radikalne stranke. To mesto je bilo nezasedeno od Pašićeve smrti dalje. Za predsednika je bil izbran stari prvak radikalov Aca Stanojević.

Sicer se v državi ni mnogo spreminilo. Pribeževanje in radičevje vstrajajo pri svoji zahtevi, naj se ustava korenito spremeni. One dni je krožila vest, da bo v srbsko-hrvatski spor posegel kralj v pomirljivem smislu. To pa se ni zgodilo. Vsi najbrž čakajo, da razmere dozore za tak važen in dalekosežen korak.

Okno v svet.

Jugoslovansko posojilo Nemčiji.

Jugoslovanska vlada je sklenila združenimi jeklarnami v Düsseldorfu v Nemčiji pogodbo za dobavo železnih izdelkov v znesku 100 milijonov mark. Potreben kredit bo jugoslovanska vlada dobila v Nemčiji.

Novi mehikanski predsednik.

Začasnega predsednika mehikanske republike bo 1. decembra 1928 izvoljen sedanji minister Gil. Predsednikoval bo do 5. februarja 1930. Gil je izjavil, da bo nadaljeval Callesovo versko politiko in da bo z vso strogostjo izvajal verske zakone.

Države priznavajo Albanijo.

Zoguja I. kot kralja Albanije so priznale Anglija, Nemčija in Romunija. Kraljevina bo kmalu priznana od vsega sveta.

Ljudsko glasovanje o nemški ustavi.

Odbor nemške organizacije „Stahlhelm“ (jeklena čelada) je sklenil zahtevati ljudsko glasovanje o spremembi weimarske ustave od 11. avgusta 1919. Ustava naj se spremeni v toliko, da bo predsednik republike imel večjo oblast.

Venizelos v Parizu

Grški ministrski predsednik Venizelos je došel v Pariz, kjer je obiskal zunanjega ministra Brianda in predsednika vlade Poincaréja.

DNEVNE VESTI.

† Ivan Podobnik.

Še je svež grob rajnega mons. Rojca, in že kopljejo v Gradnem novega. Častitega gospoda Ivana Podobnika, vikarja v Gradnem, ni več med živimi. Po dolgi živčni bolezni je dne 25. sept. v Sv. Ozvaldu pri Vidmu izdihnil svojo blago dušo. Z njegovo smrtjo je v enem letu osirotela že druga briška duhovnija. Po vrsti so šli h Gospodu po plačilo trije briški sosede: g. Spitzer iz Fojane, g. Leban iz Kojškega in zdaj še gosp. Podobnik iz Gradnega.

Rajni je bil rojen v Plužnjah pri Otaležu leta 1877. Po dovršenih študijah v Gorici je bil leta 1903. posvečen v duhovnika. Služboval je najprvo kot kaplan v Mirnu, potem je bil župni upr. v Ajdovščini in od l. 1908. dalje vikar v Gradnem. Koder ga je peljala življenjska pot, povsod je ostal ljudem v blagem spominu. Miren in tih, vnet za zveličanje duš in lepoto hiše božje je preživel svoje prekratko tuzemsko življenje. V duhovskih vrstah naše nadškofije ima smrt preobilo žetev. Rajnega gospoda Podobnika bodo težko pogrešali njegovi duhovljani in njegovi soratje, pa tudi vse naše ljudstvo je izgubilo z njim zopet enega izmed božjih služabnikov in tolažnikov v tej borni solzni dolini. Mir njegovi duši!

Opozorjamo

na poročilo o zakonu, ki ureja »Davčne olajšave za družine z velikim številom otrok«, ki ga priobčujemo na zadnjem mestu. Pri zadeti naj poročilo vestno prečita in shranijo, ker ponovno takih dolgih stvari ne moremo objavljati.

Romanje na Sv. Goro.

V nedeljo 30. septembra naj se tretjeredniki in udje Apostolstva molitve zberejo na Katarinijevem trgu ob 5. uri zjutraj, odkoder bo mo skupno romali h kraljici Svetogorski. Voditelj.

Ob desetletnici.

(Piše Jože.)

Pri enem ognju smo sedeli Bogdan iz Aleksinca, Milan iz Čuprije in neki Mitrovič iz Like. Otožen je bil ta Mitrovič, niti kave ni hotel piti. »Kaj Ti je Mitrovič,« ga vprašam. Ni mi dal razumljivega odgovora. »Ako Ti je municija pretežka,« odloži, ni nam potrebna. Ubogal me je in odvrget nekoliko municije.

V noči krenemo iz vasi v indijanski vrsti. Nekam otožno mi je bilo. Sprejati je bil častnik, potem vojak, zadnji sem šel jaz, pred menoj pa je bil Mitrovič.

Naenkrat zaslišim strašen pok, okoli mene se vse zasveti, z rokami si ovijem glavo. Mislil sem, da so Bolgari podminirali hrib in da smo slučajno sprožili mino. Za par trenutkov pogledam v mrak. Pred menoj ni nobenega vojaka, le eden leži. Stopim k njemu in spoznam Mitroviča. »Kaj Ti je Mitrovič?« Ne da mi odgovora. Kmalu pridejo

tudi drugi vojaki. Opazili smo, da manjkajo Mitroviču na desni roki vsi prsti, pod prsmi mu pa zeva huda rana. Dihal je težko.

Ugotovil sem, da mu je razpočila bomba za alarm. Ali je bila nesreča ali je to napravil hotè, ne vem. Bolničarji so ga odnesli v vas. Spremljal sem jih.

Umrli je kmalu potem. Bil je prva žrtev mojega voda.

Vrnil sem se za svojim vodom in ga našel na bržuljku nad vasjo že v strelskem redu. Zavzel sem svoje mesto.

Proti jutru začne streljanje. Pred nami je bil kamenit travnik, koncem katerega so imeli Bolgari strojno puško. Potrebno je bilo pregnati Bolgare. V malih skokih in skrivač jo se za kamenjem smo se jim približevali, končno pa ni bilo med nami in Bolgari več kamnja, temveč čist travnik. Moj zaklon je bil mali kamen, katerega so Bolgari z vso silo obstreljevali. Ker je bil kamen lapornat, ga je vsaka krogla iz strojne puške odkrčila kos, kroglice so mi že brenčale tik ušesa in čez hrbebt. Kaj bo?

finančnemu oblastvu in to do 30. t. m. Kdor ne bi javil, oziroma bi kaj opustil, zapade dva do desetkratni kazni zneska, ki bi ga moral plačati kot povisek davka na alkohol.

Količina alkohola v alkoholnih pijačah se računa takole: Smatra se, da ima konjak, rum in žganje 40% alkohola (v desetih litrih teh pijač torej 4 litre čistega alkohola), vermut, maršala, alkoholizirana vina pa 4%.

Ne iščite dela v pokrajini Turin!

Goriški občinski urad sporoča, da gre v provinco Turin mnogo ljudi iz naše pokrajine iskat delo. Ker je tam preveč delovnih moči, se odsvetuje vsem hoditi v imenovan provinco, posebno če ni delo zagotovljeno.

Vodovod za Plave.

Pokrajinski gospodarstveni svet se je toplo zavzel za zgradbo vodovoda v Plaveh in izglada, da bo to vprašanje kmalu rešeno.

Izključen poslanec.

Tajnik fašistovske stranke Turati je izključil iz stranke poslanca C. M. Maggijsa.

Mussolinijevo mesto.

V Ameriki je začel izhajati »Fašist Herold«, glasilo ameriških fašistov. V prvi številki novega lista je objavljen poziv na fašiste v Ameriki, naj začnejo v državi New York graditi mesto »Mussolini City« (Mussolinijevo mesto). Misel je sprožil M. Yohn W. Gugliucci. Za načrt vlada veliko zanimanje.

Žrtve v madridskem gledališču.

Pri požaru v madridskem gledališču »Novedades« je bilo mrtvih 120 oseb. Toliko so jih dosej daj našli, ko so preiskali pogorišče. Najbrž pa to še niso vsi. Gledališče je bilo zgrajeno l. 1850.

Proces Puniše Račiča.

Sodna obravnava proti atentatorju Puniši Račiču in njegovima tovarišema se bo pričela v oktobru. Obtožence bo menda zagovarjal Moro Gafferri, eden najboljših pravnih odvetnikov.

Angleške orožne vaje.

ki so se pretekli teden zaključile, so dovedle do zanimivih zaključkov, po katerih se bodo angleški vojaški krogi ravnali. Dognali so, da je konjenica tudi v moderni vojni neobhodno potrebna. Tanki in drugi veliki napadalni stroji so nerabni, ker imajo vse armade zelo učinkovita sredstva proti njim. Tudi letala ne izpolnjujejo tistih, upov, ki so jih vanje stavili. Zelo važni pa so tovorni avtomobili za prevoz čet. Angleška vojska se bo po teh načelih preuredila.

Potreben je napad na nož, naj stane kar hoče. Hitro dam potrebna povelja desno in levo in na eden, dva, tri se dvignemo. Najprej sem odskočil od kamnja, v katerega so v istem trenutku še streljali. Kot smo se dvignili, so Bolgari prestali s streljanjem in se spustili v beg, strojno puško pa so pustili tam na mestu. V minuti smo bili pri nji, Lala iz Banata jo je hitro obrnil in kroglice so dosegle vse bežeče Bolgare. Pregledali smo naše izgube in ugotovili, da sta bila dva častnika mrtva, ranjena pa eden narednik in eden podnarednik. Vojak nobeden. Tako čudnega slučaja nisem še doživel.

Krenili smo naprej; bil sem na čelu prodirajočih, kot patrolja. Šli smo po travnikih in planinah vse lepši, kot so pri nas. Vedno sem mislil: Kakšen raj bi napravili tukaj v dvajsetih letih naši vipavski in briški kmetje. Lepo živino bi redili na mastnih travnikih, zlatih vinca, izbornih črešenj, žlahtnih hrusk in breskev bi rodili bržuljki. In zemlja ni tako težka za obdelovanje, kot je pri nas.

Nujno opozorilo.

Vsem, ki jih je napadla nevarna izseljeniška bolezen, sporočamo, da smo v zadnjih dneh prejeli par daljših, naravnost obupanih dopisov iz Argentine, v katerih nesrečni rojaki, ki so že tam, svarijo pred izselitvijo v omenjeno deželo. Ker radi pomanjkanja prostora poročil nismo mogli objaviti danes, jih bomo priobčili prihodnjič. Opozorjamo pa že danes na nje, ker se moč goče še da preprečiti kak usoden korak. Tudi glasovi, ki smo jih slišali po deželi, so zelo neugodni za izseljenke. Pisma, ki jih dobivajo iz Amerike svojci in prijatelji izseljencev, prinašajo namreč skoro samo žalostne vesti.

Plače francoskih ministrov.

Francoski ministri so dobivali 60 tisoč frankov letne plače. Sedaj pa jim bodo to svotico zvišali na 180 tisoč frankov.

Nemško trgovsko brodovje

je po kakovosti prvo na svetu. Po številu ladij pa je Nemčija na drugem mestu. Prva je Anglija. Če pomislimo, da so Nemci ob sklepu miru morali oddati skoro vse trgovsko brodovje — ostalo jim je le nekaj starih ladij — potem jim je treba priznati, da so se zelo visoko povzpeli.

Izgredi brazilskih dijakov.

Milanski »Corriere della Sera« poroča o velikih protitalijanskih izgredih v brazilskem mestu S. Paolo. Tamošnji list »Combate« je objavil članek o prekoceanem poletu Ferrarina in Del Preteja in izrazil mnenje, da bi bilo bolje, ako bi oba letalca šla iskat Amundsen, mesto da sta prišla v Brazilijo. V tistem mestu pa izhaja tudi italijanski list »Il Piccolo«, ki je ogorčeno zavrnil pisanje brazilskega lista. Odgovor »Piccola« pa ni ugaljal dijakom, ki so napadli uradniške prostore italijanskega lista, razbili vse predmete in zažgali hišo. Brazilska vlada je te dogodke v posebnem pismu obžalovala. S tem je bil incident zaključen.

Nov proces v Rusiji.

V znani Doneški kotlini so pred kratkim zopet opazili znake zarote in premišljenega oviranja sovjetskega gospodarstva. Baje se bo v kratkem vršil nov proces, a sedaj samo proti ruskim državljanom.

»Krassin« se vrača.

Ruski pomožni odbor je ukazal lomilcu ledu »Krassinu«, naj se vrne domov, ker nastopa hud mraz in tečajna noč. »Krassin« že pluje proti norveški obali.

Pod večer se ustavimo, zjutraj gremo zopet naprej. Na uro delamo 4 a tudi 7 km. Strel se ne sliši.

Okoli 9. ure javi izvidnica, da tabori večji oddelek Nemcev v neki kotlini tik pred nami. Skupino tiho obkrožimo. Puške so imeli v piramidah. Eni so šivali, drugi so spali, nekateri pisali domačim karte. Spretno jih napademo. Niso pričakovali sovražnika tako blizu, zato so bili presenečeni. Brez posebnega streljanja naredimo juriš in dvignili so roke. Nas je bilo 150, njih nekaj stotin z 12 častniki. Zberem častnike skupaj in govoril sem jim govor, v katerega sem zlil vso jezo nad Nemci, vso grenkobo, ki sem jo pretrpel kot dijak od nemških profesorjev, zlil sem nanje vse zloč, ki se je nabral v avstrijski vojski, ko so me po končani častniški šoli poslali kot frajtarja na fronto. Povedal sem jim, da se bore stotisoči bivših avstrijskih vojakov proti njim, da se nahaja v Rusiji cela čehoslovaška armada, da se bore v Franciji proti njim češke in poljske divizije, da se bore v Italiji poleg italijanske armade odde-

GOSPODARSTVO.

Katera vrsta krompirja je za naše kraje bolj priporočljiva?

Obljubili smo, da bomo sporočili v »Straži« uspehe letošnjega leta, ko so bile v Srednji Vipavski dolini (Dobravljeh) sporedno na dveh njivah zasajene sledeče vrste krompirja: Nemški zgodnji »julijska obist«, podolgovat z belim mesom; nemški zgodnji »Paulsen«, okrogel in z rumenim mesom; domača vrsta Oneide, lansko leto vpeljan iz Jugoslavije; Oneida ali Kamnik iz Kobariškega; domača vrsta »luknjičar«; holandska vrsta »Royal«, podolgovat z belim mesom, zelo gladek.

Letošnje leto je bilo po svojih vremenskih pogojih prav izredno leto in zato ni mogoče letošnjih uspehov oziroma neuspehov ene vrste pribiti za splošno, vedno in povsod veljavne.

Sodeč pa po letošnji krompirjevi letini, zasluži pri nas prvo mesto holandski »Royal«. Dal je pridelek 1:8 do 1:12. Takoj za tem ali pa istovredna je vrsta nemškega zgodnjega krompirja »julijska obist«. Tudi nemški rumeni »Paulsen« ni slab. Popolnoma so odpovedale domače vrste, ki so dale komaj 1:3 do 1:4, nekateri grmi pa niti ne 1:1, to se pravi, da nekateri grmi niso dali niti toliko, kot se je vsa dilo.

Če poleg tega upoštevamo zgodnost krompirja, sta »julijska obist« in »Royal« najbolj priporočljiva. V prikladnih legah Vipavske doline. Brd in Goriške okolice ju lahko sadimo februarja meseca, izkopljemo pa koncem maja. Lahko pa kopljemo te vrste tudi prej za »krompirčke v kozici«, katere najdražje prodamo. Obe vrsti zapustita polje dovolj zgodaj, da se poseje za njima činkvanti. To pa mnogo pomeni.

Kar se tiče okusa letošnjega krompirja, je »julijska obist« najbolj, najslabše so domače vrste.

Kot že rečeno, letošnje leto ni potrebno, da bi bilo merodajno, a na vsak način je pokazalo, da sta »julijska obist« in holandski »Royal« izborni vrsti.

inž. Rustja.

Vina Klinton in Izabela.

Takoj po vojni je bilo pri nas zasajenih zelo mnogo trt masorudeče vrste ali križanke Klinton. Grozdi so sicer majhni, a jih je mnogo. Vino ni mnogo cenjeno, posebno ne v trgovini vsled nekega posebnega duha.

Ta duh pa lahko odpravimo, oziroma dobimo iz grozdja Klinton vino, ki ne bo imelo dotičnega duha.

ki Čehov, Jugoslovancov, Romunov in Poljakov; povedal sem jim, da so prestopili v francosko armado vsi v Rusiji, Franciji in Italiji ujeti Alžajci.

Na vprašanje enega častnika, kaj bo z njimi, sem jim rekel, da bodo tolkli po cestah kamenje, da bodo šli naprej naši topovi proti Dunaju in Berlinu.

Na drugo vprašanje, kdo jih bo spremljal na poti v zaledje, sem jim odgovoril, da gredo lahko že sami brez spremstva, ker bodo itak na cesti kmalu srečali francoske črnce, ki bodo že poskrbeli zanje.

Opazil sem, da so se pri imenu »črnci« zelo hudo ustrašili. Pomiril sem jih češ, da niso črnci tako divji ljudje kot oni mislijo in da sem skoraj prepričan, da so črnci bolj kulturni kot Nemci. Gotovo ne bodo tako barbarsko razstrelili Berlina, kot so Nemci razstrelili Luven v Belgiji, kjer so razrusili tudi katoliško univerzo in zažgali svetovnoznano knjižnico. Gotovo pa je, da pridejo črnci v Berlin, kjer jih bo moral vsak Nemec pozdraviti, če jih bo srečal na cesti.

ha. To napravimo na sledeči način:

Grozdje Klinton zmastimo samo zase. Mošt takoj ocedimo, tropine pa takoj iztisnemo, ves dobljen mošt pa kuhamo na zdravih tropinah drugega črnega grozdja. Tako bomo dobili črno vino, ki ne bo imelo duha.

Če imamo obilo drugega črnega vina, lahko sveži mošt te vrste Klinton kar primešamo in skupaj kuhamo.

Enako lahko ravnamo tudi z grozdem vrste Izabela, katero imenujejo tudi Katanija, francoska ali meksikanka.

Srednja cena svilodom.

Provincijalni gospodarstveni svet je določil L. 17.20 kot srednjo ceno svilodom goriške pokrajine za leto 1928. Toliko na znanje onim, ki so prodajali svilode na ti podlagi.

Goriški trg kmečkih pridelkov v zadnjem tednu.

Hruške: Na trg jih pride zelo malo. Maslenke prodajajo po 2 do 3 L, druge pa 1.50 do 1.60 L za kg.

Jabolke je dnevno 10 do 15 q po ceni —.60 do 1.50 L.

Česplje so zadnje po 1.50 do 1.60 Lir.

Breskve: domačih ni, iz notranjosti (Elberta in Halle) prodajajo po 3.40 L.

Smokve so večinoma pokvarjene od dežja. Svežim je cena —.60 do —.70 L, suhim domačim pa 2 do 2.20 L za kg.

Grozdja je dnevno na trgu do 20 q. Rebula gre po 1.50 do 1.80 L, črno po 1 do 1.20 L.

Zelenjava: Paradižniki po —.80 do 1 L, fižol v stročju po 1.80 do 2 L, česnik po 70 do 80 cent. za kg.

Krompir je po 60 do 65 L za q.

Tržne cene

dne 27. septembra 1928

Česnik kg L. 0.60—0.80; sveže zelje L. 1—1.20; korenje L. 1.20 do 1.40; kumare L. 0.60—0.80; čebula L. 0.60—0.80; rdeča pesa L. 1.20 do 1.40; fižol navađen L. 1.80; fižol koks L. 2.80; salata L. 1.60—2; indijca L. 1.40—1.80; jajčniki L. 1.20 do 1.40; krompir L. 0.60—0.80; paradižniki L. 0.80—1.20; rediž L. 2 do 4; špinaca L. 1.20—1.40; fižol stročnik L. 1.80—2; neoluščen fižol L. 2.60—3; bučice L. 2.20—2.40; limoni kos L. 0.40—0.50; jabolka kg L. 1.40—2; hruške L. 1.40—2.80; breskve L. 1.80—5; česplje L. 1.80 do 2.10; namizno grozdje L. 1.60 do 2.80; grozdje »Moscato« L. 2.60 do 2.80; grozdje »Palestina« L. 2.40 do 2.80; sveže maslo L. 14—15; presno maslo L. 17—18; mleko liter L. 1—1.10; skuta kg L. 4; jajca kos L. 0.65—0.70.

Takih in podobnih sem jim povedal več. Ko so nemški podčastniki uničili vse orožje oddelka, razbili vse puške, smo spravili Nemce v vrsto in jih poslali po cesti v ozadje. Bodo že prišli v prave roke. Mi se ne moremo ukvarjati z njimi, mi moramo naprej.

Lahko sem stopal. Kamen se mi je zvalil od srca, lažje sem dihal, nisem več imel želje po maščevanju nad Nemci. Gotovo sem marsikatero hudo duševno ranil, telesno nisem nobenega, a le enemu častniku sem vzel 10 paketov ruskega tobaka, dobrega tobaka iz tvornic v Kremenčuku, kakoršnega sem tudi jaz v Rusiji kadil. Sicer sem pustil tudi njemu še dovolj tobaka, on ga meni gotovo ne bi, če bi bile obratne vloge. Ta nemški oddelek je bil na naglici prepeljan iz Rusije čez Črno morje v Bolgarijo, potem pa z vlakom in tovornimi avtomobili do Vardarja. Bog ve, kje je bilo takrat poveljstvo, h kateremu so bili namenjeni. Tobak sem razdelil med svoje vojake.

(Dalje.)

Kaj je novega na deželi?

Gradno v Brdih.

Težka, bridka nesreča je zadela našo duhovnijo: umrl je naš priljubljeni vikar č. g. Ivan Podobnik. Zapustil nas je že pred dolgimi meseci in se je moral iti zdraviti v Višdem, vendar smo vedno upali, da se še vrne zdrav in okrepcan v našo sredo. Božja previdnost je hotela drugače. Samo mrtvega bodo pripeljali k nam, kjer bo snival v naši briški zemlji, katero je tako vroče ljubil, svoj večni sen. Težko nam je, ko pišemo te vrste, ko se poslavljamo od zaslužnega moža, ki je toliko vrsto let bival med nami, nam stal ob strani s svojimi nauki in nasveti in delil z nami bridke in vesele ure. Težko nam je še bolj, ko vidimo kako legajo v grob drug za drugim naši duhovni gospodje, naši nesebični voditelji in svetovalci. Pred meseci g. Leban v Kojskem, sedaj naš Podobnik. Res bridka je usoda nas Bricev.

Vrsnik pri Ledinah.

Iz naše vasi se malokdaj kdo oglasi v naši ljubi »Straži«. Pa kaj bi poročali, ko ni nič veselega. Letina je tudi pri nas vsled dolgotrajne suše bolj slaba. Krompir še sedaj cvete, ko ga kopljemo. Pšenice smo pridelali nekaj več kot druga leta, sena in otave pa je silno malo, tako da bo marsikateri prisiljen znižati število svojih živinčet v hlevu. S tem se bodo pa znižali naši že itak pišli dohodki. Kupčija z lesom stoji skoro na mrtvi točki. Iz vseh teh vzrokov gledamo s skrbjo v hitro bližajočo se zimo. Kajti v ponedeljek 24. t. m. je padel sneg za stavo. Hitro je vse pobelil, da je izgledalo, kot da smo že tam v decembru. Upamo pa, da bomo imeli še solnčne dneve. — Dne 23. t. m. je umrl pri nas v idrijski okolici dobro znani gostilničar gosp. France Ovsenek po dolgotrajni in mučni bolezni v najlepši moški dobi, star 50 let. Kal bolezni je prinesel iz vojne. Bil je plemenitega značaja in zvest svoji grudi. Zato je bil pri vseh priljubljen in ga bomo težko pogrešali. Tudi za svojo obrt je dobro skrbel. Bodi mu ohranjen blag spomin.

Kostanjevica.

(Grozna nesreča.) V soboto popoldne je pretresel silen pok ozračje nad Kostanjevico. Vsi so začeli ugibati, kaj bi neki moglo biti. Zla slutnja — najbrže nesreča! In je tudi bila. Vaščani so tekli v smeri, odkoder je pok prišel in našli kraj ves razdejan — žrtve pa ni bilo blizu nobene. Šele ko so se oddaljili 50—100 m daleč, so našli kosce mesa in kosti (na tisoče jih je bilo). Sedemindvajsetletnega mladeniča Alojzija Novaka, katerega so videli nekateri par trenutkov prej odhajati v isto smer, je 35karca popolnoma zmlela. Razjezila se je, ker jo je dražil, tolkel in odpiral. Drugi dan, v nedeljo, so dobri ljudje kosce pobrali — seveda ne vseh — in pokopali na domačem pokopališču. Bil je pretresljiv trenutek. Pogreba se je udeležil tudi velec. g. komisar. Nesrečnemu mladeniču bodi milostljiv nebeški sodnik!

Iz kanalskih hribov.

Pri nas gre na dražbo seno, žito, vina, kar pride. Všeč nam pa ni, kako se dražbe vršijo. Tako so pred kratkim dražili nekemu kmetu 60 kvintalov sena za 300 lir. Seno je zdaj pri nas po 35 lir kvintal; vredno je bilo torej 2100 lir. Želimo v tem oziru zboljšanja. V interesu dolžnikov in upnikov je, da se dražba pravilno in močno razglasi, da se vrši ob takem času, da se je kmetje lahko udeležijo in da se vrši tako, da dražilec lahko pridejo do besede. Toliko za danes. (Tudi od drugod nam prihajajo slične priporočbe. Prosimo merodajna mesta, da izražene želje gotovo upoštevajo. Opomba uredništva.)

Stržišče.

(Srebrni jubilej.) Preč. g. Janez Seljak, naš vikar, obhaja petindvajsetletnico svojega dušnopastirskega delovanja v naši duhovniji. Po štirih letih težke kaplanske službe v Tolminu, je bil leta 1903. imenovan za samostojnega vikarja pri nas in dne 1. oktobra 1903 je nastopil svojo službo. Kakšne spremembe in dogodke je doživel v teh 25 letih! Stržišče je bilo pri njegovem nastopu takorekoč ločeno od sveta. Po Baški grapi ni še brizgal vlak. Šele po njegovem prihodu v Stržišče je oživela samotna dolina, ko se je začela graditi železnica, ki je bila izročena prometni l. 1906. Prva leta, ko še ni bilo dovolj učiteljskih moči, je bil g. Janez tudi učitelj v šoli. Od prvega začetka je skrbel in skrbi s tem, da sam posreduje, za lepo petje v cerkvi in za lepoto hiše božje. Izmed otrok, katere je krstil, je že marsikatero zvezal v sv. zakon. Tekom 25 let je videl tudi velike spremembe v tolminskem dekanatu, pod katerega spada Stržišče. Tolminski dekanat je dal v tem času samo 7 novomašnikov, izmed katerih pa se je letos g. Kos v Otaležu že preselil v večnost. Umrlo pa je v tolminskem dekanatu v teh 25. letih 18 duhovnikov. A g. Janec je zdrav in čil tu pod Črno prstjo, v visoko ležeči samotni gorski duhovniji, že četrto stoletja skrben dušni pastir. Zato mu duhovljani kakor tudi drugi prijatelji in znanci čestitajo k petindvajsetletnici z željo, da bi ga Bog ohranil še veliko let zdravega in čilega v vinogradu Gospodovem, da bi dosegel visoko starost, pok. dijamantno mašnika, Tolmincem nepozabnega rojaka, duhovitega preč. g. Karola Pencina, ki je imel v Tolminu l. 1902. na roženkransko nedeljo slovesno dijamantno sv. mašo, pri kateri je bil za diakona naš gospod Janez.

Knežak.

Naše poročilo je nekoliko zakasnelo, vendar bo mogoče še marsikoga zanimalo. Pred tedni so našli na župnijskem vrtu poleg cerkve veliko granato, katera se k sreči ni razpočila. Vojaki so jo potem razstrelili. Kolika nesreča bi se lahko zgodila, če bi se granata razpočila tako blizu cerkve in župnišča. Kdo je granato položil, se ne ve.

Trnovo pri Bistrici.

Začetkom tega meseca so po noči vlomili tatovi v župnišče in vdrli v železno blagajno. Ker so bili prepodeni, do denarja niso mogli. Pri voščili so si le slivovke v obilni meri. Kakor znano, je bila tudi trnovska cerkev zadnja leta že večkrat okradena. Tudi v župnišču v Harijah so letos meseca maja odnesli zlato verižico in uro. Nekateri ljudje sodijo, da so si takovi v sorodu.

Idrijske novice.

Začetek šole.

Šola se je pričela v Idriji 17. t. m. z običajno sv. mašo. V prvi razred se je priglasilo letos 195 učencev in učenek.

Nezgoda v otroškem vrtcu.

Pretečeni teden se je zgodila v tuk. otroškem vrtcu mala nezgoda, ki je pa končno vendar zahtevala smrt 4 letne Renate Baloh. Pri igri nju je deklica postavila vrček vode na štedilnik v kuhinji. Čez dalj časa ga je vzela zopet nazaj, toda voda je bila sedaj že krop in po nesreči se je z njim precej oblila. Kljub temu, da se je precej opekla, je bil hujši vendar še strah, ki je posredno pripomogel, da je deklica po nekaj dneh umrla.

Dijake sprejme na stanovanje in hranjo boljša družina. Naslov pove uprava.

Koledarček.

1. okt. ponedeljek, Remigij, šk.
2. okt. torek, Angeli varuhi.
3. okt. sreda, Kandid, m.
4. okt. četrtek, Frančišek Seraf.
5. okt. petek, Placid, m.
6. okt. sobota, Vera, dev.
7. okt. nedelja, Marija Devica
Kraljica sv. rožn. venca.

Davčne olajšave za družine z velikim številom otrok.

Svoj čas smo v »Gor. Straži« že poročali o zakonu z dne 14. junija 1928 št. 1312, ki je uvedel celo vrsto davčnih olajšav za družine, ki imajo veliko otrok. Ker je pred kratkim izšel v uradnem listu tudi izvršilni odlok k imenovanemu zakonu, zato priobčujemo še enkrat glavne določbe obeh zakonov.

Katere družine so deležne davčnih olajšav?

1. Družine državnih (civilnih in vojaških), občinskih in deželnih uradnikov in drugih nameščenecv, in sicer službujočih in že upokojenih, če morajo vzdrževati *sedem ali več otrok*, ki morajo biti vsi italijanski državljani.

2. Družine drugih davkoplačevalcev, ki morajo vzdrževati *deset ali več otrok* ali pa onih, ki so imeli *12 in več otrok*, od katerih jih morajo pa vzdrževati najmanj še *šest*; tudi v tem slučaju morajo biti vsi otroci italijanski državljani.

Po zakonu je treba vpoštrevati zakonske, pozakonske in tudi nezakonske, a priznane otroke. Pod otroci, ki jih morajo starši vzdrževati, je treba razumeti vse mladoletne otroke in polnoletne, če so za delo nesposobni in če nimajo sredstev za samostojno vzdrževanje.

Samo ravnokar omenjene družine imajo pravico do zakonitih davčnih olajšav in oprostitev.

Katere davčne olajšave dovoljuje zakon za »številčne« (numeroze) družine?

Družine s številom otrok, kakor smo zgoraj navedli, so proste naslednjih davkov, doklad in pristojbin:

A) Dopolnilni in družinski davek se jim znižata na ta način, da jim davkarja odpiše do 100.000 lir dohodka, od katerega plačujejo imenovana dva davka; ravno tako se jim zniža občinska doklada, ki jo plačujejo skupno z dopolnilnim davkom (imposta complementare progressiva sul reddito).

B) Sorazmerno zniža imenovanim družinam davkarja obdačljiv dohodek skupno do 100.000 lir pri naslednjih davkih in dokladah:

1. pri davku na premoženje;
 2. pri občinskem obrtnem davku in pri deželni dokladi na ta davek ter pri pristojbini za trgovsko zbornico, sedaj pokrajinske gospodarske svete;
 3. pri zemljiškem davku ter pri davku na stavbe in pri občinskih in deželnih dokladah na oba davka;
 4. pri zemljiško-dohodninskem davku.
- C) Imenovane družine bodo popolnoma oproščene naslednjih davkov in pristojbin:
1. občinskega davka za obrtna dovoljenja;
 2. občinskega davka na najemninsko vrednost;
 3. obč. živinskega davka in še posebej davka na koze;
 4. vseh sindakalnih prispevkov;
 5. vseh šolskih pristojbin.

Za oprostitev šolnine na vsakovrstnih solah ni potrebno, da morajo starši skrbeti za sedem, deset ali šest otrok, kakor je to predpisano za oproščanje od drugih davkov, marveč zadostuje, da samo imajo ali da so imeli predpisano število otrok. Četudi morajo skrbeti še samo za enega otroka, je ta otrok oproščen šolnine.

Kam je treba vložiti prošnjo za oproščanje davkov in pristojbin?

Za znižanje ali popolno oprostitev od davkov je treba napraviti prošnjo na nekoletovanem papirju; prošnji je treba priložiti družinski list in potrdila o delavni nesposobnosti polnoletnih otrok.

Za znižanje direktnih davkov je treba vložiti prošnjo na oni okrajni davčni urad, ki predpisuje dopolnilni davek, ali pa na

okrajni davčni urad v kraju, kjer družina stanuje. V prvem slučaju velja prošnja tudi za znižanje vseh direktnih davkov, in ne samo za dopolnilni davek. Če se prošnja pa vložijo pri davčnem uradu, v katerega okolišu družina stanuje, velja prošnja tudi za vse direktne davke, toda prosilci morajo davke natančno navesti, da jih davkarja lahko najde.

Za kogar plačuje davke podjetnik na ta način, da mu davčno svoto odbije od plačila, mora vložiti prošnjo za oprostitev davka pri upravi podjetja.

Prošnjo za znižanje ali za popolno oprostitev od občinskih in deželnih davkov ter doklad je treba vložiti pri občinskih, oziroma pri deželnem uradu.

Za oprostitev od sindakalnih prispevkov za pokrajinske gospodarske svete, je treba vložiti prošnjo pri prefekturi in pri upravi pokrajinskega gospodarskega sveta.

Prošnjo za oprostitev od šolskih pristojbin je treba vložiti pri pristojnih šolskih vodstvih v roku, ki je določen za plačilo pristojbine.

Do kdaj je treba vložiti navedene prošnje?

Prošnjo za znižanje in za popolno oprostitev od navedenih davkov in pristojbin je treba vložiti do 31. oktobra in tekom treh mesecev, ko so se dopolnili zakoniti pogoji za oprostitev od davkov.

Prošnje, ki se vložijo izven tega roka, bodo veljavne samo za naslednje leto.

Ko prenehajo zakoniti pogoji za oprostitev od davkov in pristojbin, morajo prizadeti tekom treh mesecev, ko je nastopil odločujoči dogodek (n. pr. uradniku je umrl sedmi otrok, itd.) to prijaviti pristojnemu uradu. Če tega ne naredijo, smejo pristojni uradi skozi pet let zahtevati plačilo davčnih zneskov, ki jih prizadeti niso plačali. Poleg davka mora stranka plačati še najmanj 200 in največ L. 2000 kazni.

Od kdaj so navedene davčne olajšave v veljavi?

Od 1. julija 1928. Če pa nastopijo zakoniti pogoji za oprostitev davkov po 1. juliju 1928, potem stopijo davčne olajšave v veljavo v bodočem letu; davčne olajšave odpadejo vedno s koncem leta, ko so prenehali zakoniti pogoji za oprostitev od davkov.

ZAHVALA.

Podpisani si štejem v svojo dolžnost, da se iskreno zahvalim spoštovanemu Kat. zavarovalnemu društvu in njenemu generalnemu zastopniku v Gorici, via Codelli 4, za blagohotno in to no poravnavo po požaru nastale škode.

Moša, dne 26. sept. 1928.

Giuseppe Bevilacqua.

ZAHVALA.

Podpisani se tem potom prav tople zahvaljujem slavni zavarovalnici LA FONDARIA ter njenemu zastopniku g. Dragotinu Starcu iz Barkovelj za hitro in točno mi izplačano odškodnino kakor tudi cenilec zavarovalnice g. inž. Antonu Blanchiniju iz Vidma za vestno in dobro mi napravljeno cenitev pogorelih premoženj in nepremičnin.

Vsakemu gospodarju priporočam edino le to najuglednejšo zavarovalnico. — Kozina Josip, Brje pri Komnu št. 1.

Posojila na vknjižbo po 6% z 10 do 50 letno amortizacijo; posojila po 4% z 15 letno amortizacijo za zgradbo kmetijskih voslopij, svinjakov in hlevov; agrarna posojila po 3,50% ter brezobrestna posojila na starostno obrabo in vsakovrstna druga posojila ter rešitev vojne odškodninske, vstevši rekvizicijske zadeve preskrbi najhitreje gosp. Anton Trampuž, sod. ofic. v p., v Gorici Via Garibaldi št. 20/I.

Krojaškega pridnega vajenca poštenih staršev išče takoj Kravanja Franc, kroj. mojster, Bovec 310.

Vino »zelen« in »pinola« se še dobi na Gočah št. 37.

Nagrobne spomenike lastnega kamnoloma ima v zalogi po nizkih cenah Anton Guštin, kamnosek na Repentabru. Izvršuje spomenike tudi iz črnega kamna po vsakršnem načrtu.

Boljša mala družina sprejme dijakinjo na hrano in stanovanje. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

ZDRAVNIK

Dr. Gresic Adalberto
mladi

sprejema vedno v svojem
ambulatoriju na
Piazza Vittoria 14/I - Gorica
nad lekarno Cristofolotti.

ZDRAVNIK

Dr. Emilio Gresic
oče

se je preselil na Piazza della
Vittoria št. 5 nasproti lekarni
Cristofolotti.

OKULISTIČNI AMBULATORIJ

Dott. Gilberto Delneri

zdravnik kirurg

sprejema od 11½ do 12½ dop.

in od 3 do 4 pop.

Corso Verdi 28, Gorica.

Dott. Gius. Comel

specialist za bolezni v

nšesih, nosu in grlu,

bivši operator na univ. klinikah prof. Neumann-a in Hajek-a na Dunaju in asistent prof. Brunetti v oddelku za nosne in ušesne bolezni v mestni bolnišnici v Benetkah.

Sprejema od 9-11 predp. in od 3-4 pop.

Gorica, Via Garibaldi 11 (prej Teatro)

The
New

DECCA
66

Če poslušate novo DECCA

slišite samo godbo, čudežno po moči in glasu.

Pridite in poslušajte!!!

E. Wokulat & C.

GORICA, Corso

Telefon 347.

Sodov vinskih 100

Na novo predelanih

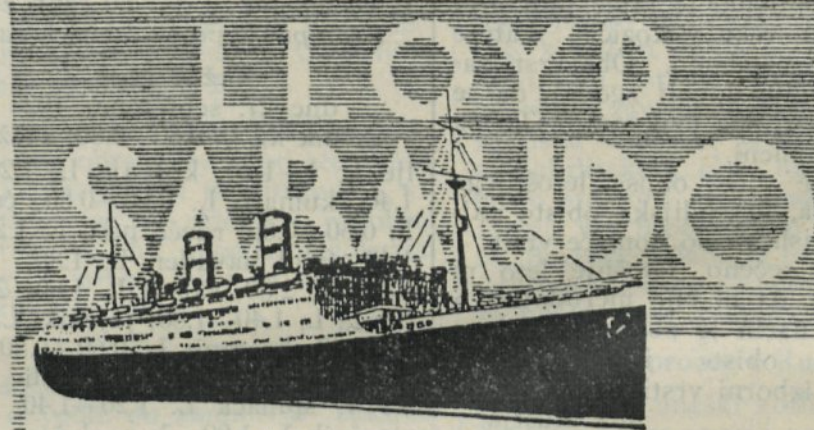
od 50 do 700 litrov

eden 2.300 litrov

Prodaj po ceni na drobno, radi opustitve vinske trgovine

IVAN DOLJAK

Solkan pri Gorici

Nagla vožnja v Amerike in v Avstralijo

z novimi velikimi brzoparniki.

Prihodnje vožnje iz Genove:

„Conte Grande“ - „Conte Biancamano“

Iz Genove v New York v 9. dneh.

„Conte Rosso“ - „Conte Verde“

„Principessa Maria“ - „Principessa Giovanna“

Iz Genove v Buenos Ayres v 13½ dneh.

„Principe di Udine“ - „Maria Cristina“

Iz Genove v Avstralijo v 37. dneh.

Vsi parniki so preskrbljeni z brzoparnimi »Marconi« — električno razsvetljavo — izvrstno kuhinjo in največjim komfortom. Tretji razred ima udobne kabine z 2, 4 in 6 posteljami dostojno opremljenimi, prostorne jedilne dvorane — dvorane za kadilce — dvorane za dame — mostove za sprehajanje — kopelji — kino.

Pojasnila daje zastopnik LLOYD SABAUDO

F. ROSICH, GORICA, Via Contavalle št. 4 Telefon št. 3-74

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica
CORSO VERDI 32 - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vzakonsko blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.
Blago solidno! Cene zmerno!